

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: Bc. Nicole Galajdová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta, Ústav věd o umění a kultuře

Obor: Literárně-historická studia (LHSn)

Datum odevzdání posudku: 5. 6. 2017

Recenzent diplomové práce:
Mgr. David Skalický, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vývojové a mediální proměny Popelky jako pohádkového příběhu a jako postavy

.....
(téma)

Předložená práce *Vývojové a mediální proměny Popelky jako pohádkového příběhu a jako postavy* je smysluplně rozvržena. V první části své práce se Nicole Galajdová zabývá žánrem pohádky, jeho charakteristikou, definicí či teoriemi vzniku. Představuje v ní také Proppovu Morfologii pohádky, která se stává klíčovým nástrojem analýzy jednotlivých verzí Popelky. V dalších částech je postupně věnována pozornost nejvýznamnějším literárním a filmovým zpracováním tohoto příběhu, v části poslední je pak provedena jejich komparace.

Pro analýzu a následnou komparaci jednotlivých variant příběhu o Popelce je zvolen poměrně jednoduchý, ale až překvapivě funkční přístup. Na základě Proppovy morfologické metody jsou analyzovány funkce jednajících osob, poté obsažené motivy (specifikované v první kapitole), a nakonec genderové stereotypy přítomné v jednotlivých příbězích (z tohoto hlediska je škoda, že není analyzována také mužská varianta příběhu s názvem O Popelákovi, jak bylo stanoveno v zadání práce). Detailní analýza jednotlivých příběhů otevírá v komparativním, historickém a vývojovém ohledu několik typů otázek: Které funkce jednajících osob či motivy jsou pro příběh Popelky konstitutivní, a které naopak určují specifikum jednotlivých variant příběhu? Jakým způsobem se podoba těchto funkcí a motivů a také genderových stereotypů proměňují a jak jsou tyto proměny svázány s dobovým (kulturním, ale také třeba politicko-ideologickým) kontextem vzniku jednotlivých variant? Neboť – jak to formuluje sama autorka práce – „Jednotlivé verze příběhu o Popelce byly zaznamenány v rozdílných obdobích, proto lze předpokládat, že se v mnohých z nich odráží také rozdílný dobový kontext a určité nastavení myšlení společnosti“ (s. 23).

Na tyto otázky se pokouší autorka předložené práce odpovědět v závěrečné kapitole, věnované komparaci jednotlivých variant příběhů o Popelce. Poukazuje v ní na stálé („archetypální“) i na proměnné funkce a motivy, jejich různou podobu v různých variantách

příběhu a na proměny genderových stereotypů; jejich vazbu k dobovým kulturním či společensko-ideologickým kontextům však už ponechává stranou. Díky provedené analýze skutečně „můžeme jasně vidět, jak se v různých dobových, kulturních a mediálních kontextech proměňuje nejen titulní postava, ale i příběh samotný“ (s. 77). Stejně tak je z této analýzy zřejmé, že „[č]ím je verze příběhu novější, nezávisle na jeho předloze, tím více jsou genderové stereotypy nabourávány“ (tamtéž). Zda a jakým způsobem souvisí proměny konkrétní postavy, příběhu či genderových stereotypů v něm obsažených se společenskými proměnami či s proměnami pohádkového žánru, to se však už z předložené práce bohužel nedozvíme ani náznakem. Ono přihlídnutí k dobovým, kulturním a mediálním kontextům při výkladu proměn sledovaných rysů příběhu, stanovené v zadání práce, chybí.

Vzhledem k názvu práce by bylo lze také očekávat alespoň krátkou úvahu na téma: zda a do jaké míry najdeme v příbězích typu Pretty Woman či Moderní Popelka rysy charakteristické pro pohádkové příběhy, tedy zda jsou jakýmsi „pohádkami pro dospělé“? Úvodní části první kapitoly se bez toho v kontextu další práce ukazují jako poměrně zbytné, neboť žánrová identita zkoumaného příběhu není v samotné analýze nijak podstatně reflektována.

Práce je pečlivě formálně i jazykově zpracována, byť několik překlepů a chyb v nich také najdeme (např. „psychologických schod“ místo „shod“, s. 14; „vykovávat“ místo „vykonávat“, s. 35; „Diesney“ místo „Disney“, s. 65).

V úhrnu: Nicole Galajdová předložila zdařilou práci, v níž prokázala svou schopnost důkladné analýzy a následné komparace několika variant sledovaného příběhu. Škoda, že tak činí zcela bez přihlídnutí k dobovému kontextu, v němž jednotlivé varianty vznikly.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 5. 6. 2017

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl